

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen/Center for Jordbrug

Dep. sagsnr: 24304

Den 24. januar 2014

FVM 223

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forslag om en tidsbegrænset forsøgsordning, der undtager visse typer af plantearterne hvede, byg, havre og majs fra de regler for produktion og handel med sædekorn, som følger af Rådets Direktiv 66/402/EØF¹ (Komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat et udkast til en gennemførelsesretsakt om en tidsbegrænset forsøgsordning om produktion og handel med visse typer af plantearter, hvede, byg, havre og majs (såkaldt heterogent materiale). Formålet er at undersøge, om sådant materiale kan have fordele særligt i forhold til økologisk dyrkning og andre dyrkningssystemer med lavt input, for eksempel i form af mindsket spredning af sygdomme. Forslaget giver mulighed for at markedsføre plantemateriale, der er mere heterogent end gængse, moderne plantesorter, og materialet vil kunne handles på mere lempelige vilkår. Der vil blive fastlagt mængdebegrænsninger under forsøgsordningen for at forhindre udvikling af et parallelt marked i forhold til det eksisterende marked for handel med sædekorn. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til forslag om organiseringen af et tidsbegrænset forsøg, der undtager visse typer af plantearterne hvede, byg, havre og majs fra de regler for produktion og handel med sædekorn, som følger af Rådets Direktiv 66/402/EØF.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets direktiv 66/402/EØF artikel 13a.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for frø og planteformeringsmateriale for landbrug, havebrug og skovbrug. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/indenfor to måneder, forelægge komitéen et ændret forslag, eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

¹ Rådets Direktiv af 14. juni 1966 om handel med sædekorn (sædekornsdirektivet)

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for frø og planteformeringsmateriale for landbrug, havebrug og skovbrug den 3. februar 2014.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget omhandler en forsøgsordning om produktion og handel med visse typer af plantearter, hvede, byg, havre og majs, (såkaldt heterogent materiale). Nyere forsøg har vist, at der kan være fordele ved dyrkning af heterogent materiale. Formålet er at undersøge, om sådant materiale kan have fordele særligt i forhold til økologisk dyrkning og andre dyrkningssystemer med lavt input, for eksempel i form af mindsket spredning af sygdomme. Forslaget giver mulighed for at markedsføre plantemateriale, der er mere heterogent end gængse, moderne plantesorter. Materialet vil kunne handles på mere lempelige vilkår.

Myndighederne skal foretage en registrering af det heterogene plantemateriale, og der er regler for, hvordan materialet skal beskrives. Desuden skal forædlere og producenter registreres. Ved salg skal materialet mærkes med diverse oplysninger for at sikre materialets sporbarhed. Der vil blive fastlagt mængdebegrænsninger under forsøgsordningen for at forhindre udvikling af et parallelt marked i forhold til det eksisterende marked for handel med sædekorn. Myndighederne skal kontrollere produktion af og handel med heterogent materiale. Forsøgsordningen er tidsbegrænset til udgangen af 2020.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Planteformeringsmateriale reguleres i dansk lovgivning især af Lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, som implementerer EU's harmoniserede lovgivning om planteformeringsmateriale. I medfør af loven er udstedt en række bekendtgørelser.

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af bekendtgørelse nr. 264 af 15. marts 2013 om sædekorn.

Konsekvenser

Forslaget vil betyde en mindre omlægning af de administrative og kontrolmæssige procedurer med forventede mindre statsfinansielle konsekvenser til opstart af den nye ordning. Forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet de løbende udgifter for-

udsættes gebyrfinansieret. Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget er sendt i høring på Høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet har anført, at det ikke er muligt for dem at behandle høringsmaterialet grundet den korte frist på 2 dage.

Derudover skal det bemærkes, at NaturErhvervstyrelsen har nedsat et dialogforum i henhold til Økologisk Handlingsplan 2020. Formålet har været at drøfte mulighederne for handel med mere heterogent materiale til blandt andet økologisk dyrkning. Dialogforum har været involveret i tilblivelsen af forslaget i forbindelse med NaturErhvervstyrelsens deltagelse i en ekspertgruppe i Kommissionen om muligheder for handel med heterogent materiale. Interesserede parter, herunder Økologisk Landsforening, Frøsamlerne og andre nicheproducenter samt den konventionelle frøbranche, er således løbende blevet hørt i forbindelse med tidligere udkast til forsøgsordningen.

Økologerne, Frøsamlerne og andre nicheproducenter har udtrykt ønske om at reglerne ikke blev så restriktive mængdemæssigt, at ordningen ikke vil blive brugt. Omvendt har sædekornsbranchen udtrykt bekymring i forhold til at mængdebegrænsningerne blev sat for højt, så der kan udvikle sig et parallelt marked. Den foreslåede mængdebegrænsning på 0,1 % af sædekornsproduktionen vurderes at give mulighed for at høste erfaringer med sådant materiale, uden at det sker på bekostning af det konventionelle marked.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser positivt på Kommissionens forslag. Regeringen arbejder for, jævnfør Økologisk Handlingsplan 2020, at det med forslaget bliver muligt at producere og handle mindre ensartede sorter, herunder at markedsføring af økologiske, genetisk diverse plantesorter muliggøres. Regeringen lægger dog vægt på, at denne ændring foretages uden at sætte fordelene ved det eksisterende system over styr til skade for forædlingen, landbruget og eksporten. Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.